

Науково-практична конференція сексологів та андрологів України «Досягнення та перспективи сучасної сексології та андрології»

Ю.М. Гурженко, В.В. Спиридоненко
ДУ «Інститут урології НАМН України», м. Київ

17–18 травня 2018 року в м. Києві на базі Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика відбулася науково-практична конференція сексологів та андрологів України «Досягнення та перспективи сучасної сексології та андрології». Забезпечили проведення конференції фірми-спонсори: представництво «Берлін-Хемі/А.Менаріні Україна ГмбХ» (Німеччина); ТОВ УА «Про-Фарма» (Україна); представництво компанії «Пфайзер Експорт Бі. Ві.» в Україні; ПРАТ «Фітофарм» (Україна); ТОВ «Хербілайфсаснс – Україна» (Україна); ТОВ «Гармонія Україна» (Україна); представництво «АТ «Нижегородський хіміко-фармацевтичний завод» (Німеччина); ТОВ «Український інститут сексології та андрології» (Україна); ТОВ «Клімед Україна» (Україна); ТОВ «Біонорика» (Німеччина); ТОВ «Фармоніон БСВ Девелопмент» (Україна); ПП «МБ-Сервіс» (Україна). Генеральний інформаційний спонсор – ТОВ «Професіонал-івент». Інформаційні спонсори – журнали «Здоров'я чоловіки», «Репродуктивное здоровье. Восточная Европа», «Участковий врач», медичинська газета «Здоров'я України».

Голова оргкомітету конференції – Президент асоціації сексологів та андрологів України, Генеральний директор Українського інституту сексології та андрології, керівник клініки сексопатології та андрології ДУ «Інститут урології НАМН України», професор Горпинченко І.І. В організаційний комітет конференції увійшли: академік НАМН України, професор Вороненко Ю.В., чл.-кор. НАМН України, професор Возіанов С.О., професор Гурженко Ю.М., канд. мед. наук Корнієнко О.М., канд. мед. наук Нуріманов К.Р., канд. мед. наук Романюк М.Г., канд. мед. наук Ситенко А.М., професор Шуляк О.В., канд. мед. наук Щербак М.О.

Науково-практична конференція «Досягнення та перспективи сучасної сексології та андрології» включала пленарне засідання, 3 симпозиуми фірм-спонсорів, секційні засідання з питань сексопатології, андрології та урології.

Розпочалася конференція пленарним засіданням «Сексологія та андрологія» під головуванням професора Горпинченка І.І. (Київ) та професора Кирилюка М.Л. (Київ). Перша доповідь професора Горпинченка І.І. «Віагра: 20-летний опыт применения и перспективы» продемонструвала сучасний стан питання лікування еректильної дисфункції у чоловіків в еру використання інгібіторів фосфодієстрази 5-го типу. Професор Кирилюк М.Л. (Київ) досить цікаво представив «Синдром гіперпролактинемії в андрологічеській практиці». канд. мед. наук Щербак М.О. та канд. мед. наук Корнієнко О.М. (Київ) у своїй доповіді представили дані моніторингу сексуальної задоволеності чоловіків та жінок після проведення пенільної імплантації, а Мігов В.Г. та канд. мед. наук Білоголовська В.В. (Київ) ознайомили делегатів конференції з досвідом використання препарату Маджик Стафф Форте в терапії корпоральної венооклюзивної дисфункції чоловіків. Професор Литвинець Є.А. (Івано-Франківськ) представив нові методи підвищення ефективності лікування сексуальних розладів у чоловіків, хворих на хронічний простатит. З останньою доповіддю виступив про-

фесор Лучицький Є.В. (Київ). Він презентував синдром тестостеронової недостатності у чоловіків, хворих на цукровий діабет 2-го типу.

Після цього відбулося офіційне відкриття конференції. З привітальним словом виступили член-кореспондент НАМН України, професор Возіанов С.О., професор Горпинченко І.І. (Київ), професор Савичук Н.О. (Київ), професор Вороник Б.М. (Київ). У своїх промовах вони привітали делегатів конференції з початком заходу та підкреслили значущість якості життя чоловіків та жінок, у чому не останнє місце займає сексуальна складова.

Потім відбувся симпозиум фірми «ПРО-ФАРМА» з інтригуючою назвою «Боротьба за чоловіче здоров'я: міфи та реальність». У рамках симпозиуму відбулася дискусія, в якій взяли участь професор Горпинченко І.І. (Київ), професор Зайцев В.І. (Чернівці), професор Литвинець Є.А. (Івано-Франківськ), канд. мед. наук Щербак М.О. (Київ). У дискусії були філігранно обговорені питання сексуальності як єдиної парної функції в організмі людини, було показано значення сексуальності для якості життя, а також продемонстровано сучасні підходи до терапії статевих розладів.

Після обіду відбувся симпозиум фірми «БЕРЛІН-ХЕМІ/А.МЕНАРІНІ УКРАЇНА ГмбХ» під назвою «Актуальні питання сучасної урології». У симпозиумі було представлено чотири лекції. Професор Гурженко Ю.М. та канд. мед. наук Спиридоненко В.В. (Київ) презентували лекцію «Роль фітотерапії у лікуванні пацієнтів з доброякісною гіперплазією передміхурової залози – міфи і реальність», в якій було показано роль медикаментозної терапії, у тому числі фітотерапії, комбінованої терапії, а також важливість використання комбінованої терапії після оперативних втручань з приводу доброякісної гіперплазії передміхурової залози (ДГПЗ). Було зазначено, що в останні роки фітотерапія ДГПЗ набуває все більшої популярності, зумовленої її високою безпекою і можливістю довгострокової терапії.

Серед рослинних засобів лектори виділили препарати, що містять екстракт плодів пальми Сабаль (*Serenoa repens*) (Простамол Уно, Берлін-Хемі АГ) та довели ефективність у лікуванні ДГПЗ в численних дослідженнях. Спікер зупинився на механізмах антиандрогенної, антиестрогенної, антипроліферативної, протизапальної і протинабрякової дії *Serenoa repens* і зазначив, що за ступенем інгібування 5-альфа-редуктази Простамол Уно не поступається Фінастериду. Автори представили увазі слухачів низку досліджень, в яких продемонстрували здатність препарату Простамол Уно відстрочити прогресування ДГПЗ у довгостроковій перспективі. Професор Гурженко Ю.М. поділився з аудиторією результатами дослідження, проведеного на базі ДУ «Інститут урології НАМН України», в якому була показана висока ефективність комбінації препарату Простамол Уно з тамсулозином (Флосін®, Менаріні Груп) у зменшенні обструктивних та ірритативних симптомів, уповільнення прогресування захворювання у пацієнтів, які перенесли ТУРП з приводу ДГПЗ.

У другій лекції «Загадки хронічного простатиту» канд. мед. наук Нуріманов К.Р. (Київ) продемонстрував значення

фітотерапії у лікуванні хронічних запальних захворювань передміхурової залози. Спікер зупинився на різноманітні етіологічних факторів і патогенетичних механізмів виникнення та прогресування хронічного простатиту, які зумовлюють неоднозначність діагностичних критеріїв, труднощі встановлення правильного діагнозу і підходів до терапії. Також доповідач детально зупинився на ролі соматоформних розладів у розвитку і клінічній картині хронічного простатиту. Домінуючі у низці пацієнтів психічні порушення визначають необхідність включення у схему лікування психотерапії, а в деяких випадках і психотропних препаратів. Автор підкреслив, що незважаючи на різноманіття існуючих варіантів лікування хронічного простатиту, провідним патогенетичним фактором за наявності хронічного простатиту є запалення, тому раціональним є обов'язкове включення у комплексну схему терапії препаратів з доведеною протизапальною дією.

Спікером в якості базової схеми терапії хронічного простатиту було запропоновано використання нестероїдних протизапальних засобів (НПЗЗ) і фітопрепаратів, що володіють протизапальними властивостями. Серед НПЗЗ оптимальним є диклофенак (Діклоберл[®], Берлін-Хемі АГ), який на сьогодні визнаний «золотим стандартом» серед НПЗЗ завдяки балансу між високою протизапальною активністю і загальною безпекою терапії. Різноманітність форм випуску препарату Діклоберл[®] забезпечує можливість індивідуального підбору його дози. Вибір фітопрепарату в якості базисної протизапальної терапії зумовлений насамперед високою безпекою і можливістю довгострокового лікування для запобігання рецидивам.

Незаперечними перевагами серед рослинних препаратів для лікування хронічного простатиту володіє екстракт з плодів пальми Сабаль (Простамол Уно, Берлін-Хемі АГ). In vitro було продемонстровано виражену протизапальну дію екстракту за рахунок пригнічення циклооксигенази та 5-ліпоксигенази. Канд. мед. наук Нуріманов К.Р. представив дані власних і зарубіжних клінічних досліджень, які довели, що у пацієнтів з хронічним простатитом короткострокове (від 8 тиж до 3 міс) застосування Serehoa геренс на додаток до традиційної терапії сприяло ефективнішому регресу болю, поліпшенню симптомів сечовипускання, а довгострокова терапія (протягом 5 років) препаратом Простамол Уно дозволяє сповільнити прогресування захворювання і значно знизити частоту рецидивів.

Професор Дудар І.О. (Київ) з тонким відчуттям гумору представила роль сечової кислоти в етіопатогенезі хронічної хвороби нирок та продемонструвала результати власних досліджень ефективності використання препарату аденурік у терапії гіперурикемії. Професор висвітлила проблему гіперурикемії з точки зору нефролога. Спікер наголосила, що нормальний рівень сечової кислоти у плазмі крові людини повинен залишатися в межах 240–360 мкмоль/л (4–6 мг/дл), а гіперурикемією вважається рівень сечової кислоти >360 мкмоль/л. Високі рівні сечової кислоти нефрологи асоціюють із хронічною хворобою нирок (ХХН), гострим ураженням нирок (гостра уратна нефропатія) та уратним нефролітіазом.

Гостра уратна нефропатія виникає при низькому значенні рН сечі й концентрації СК у крові >893 мкмоль/л (15 мг/дл). Мікрокристали уратів, які утворюються при цьому, пошкоджують ниркові каналці, спричиняючи їхню обструкцію, що зрештою призводить до гострої ниркової недостатності. Хронічна уратна нефропатія виникає набагато частіше. Пошкодження ниркових каналців уратами спричиняє запальну реакцію, приєднуються фіброз, гломерулосклероз, проте специфічної гістологічної картини для цього стану немає, тому причина ХХН часто залишається неідентифікованою.

Встановлено, що ХХН будь-якої етіології супроводжується порушенням виведення сечової кислоти з організму, тому може бути причиною гіперурикемії. З іншого боку, згідно з даними досліджень, гіперурикемія є незалежним предиктором розвитку та прогресування ХХН. Вміст сечової кислоти достовірно корелює з підвищенням рівня креатиніну в сироватці крові, стадією ХХН, визначеною за ступенем зниження швидкості клубочкової фільтрації, а також із протеїнурією. Нещодавно було встановлено, що рівень сечової кислоти 10 мг/дл дає змогу прогнозувати наявність нефролітіазу за даними ультразвукового дослідження у 87% пацієнтів.

Основними підходами до немедикаментозної корекції гіперурикемії є нормалізація маси тіла, збалансоване харчування, регулярні фізичні навантаження, відмова від куріння та алкоголю, достатній питний режим (30 мл на кг маси тіла на день). Медикаментозна уратознижувальна терапія необхідна в разі, якщо: наявні подагричні тофуси незалежно від рівня СК; наявні подагра та ХХН; розвинулася гостра уратна нефропатія; виявлено подагричну нефропатію.

Професор Дудар І.О. поділилася результатами власних досліджень щодо ефективності та безпеки використання фебуксостату (Аденурік[®], Менаріні Фон Хейден ГмБХ). Доповідь викликала бурхливу дискусію в залі.

Остання доповідь **канд. мед. наук Савчука В.Й.** (Київ) була присвячена особливостям морфології кристалів сечової кислоти та їхньої ролі у розвитку сечокам'яної хвороби. Доповідч представив результати досліджень, проведених відділом сечокам'яної хвороби ДУ «Інститут урології НАМН України» разом із співробітниками відділу регіональної та генетичної мінералогії ІГФМ України, метою яких було вивчення умов зародження та росту кристалів сечової кислоти та її дигідрату, їхня діагностика та визначення послідовності утворення різних мінеральних фаз.

За допомогою рентгенівських та електронно-мікроскопічних методів дослідження було встановлено наявність двох генерацій кристалів та ідеалізовані їхні форми в процесі росту. Було виявлено, що кристали першої генерації, які зустрічаються і у здорових людей, представлені дрібними табличчастими кристалами сечової кислоти та її дигідрату ромбоподібної форми розмірами від 2 до 100 мкм, що свідчить про їхній повільний ріст з розчину невисокої концентрації. Кристали другої генерації сечової кислоти та її дигідрату були найбільш різноманітними з розмірами 200–900 мкм та відрізнялися від першої ознаками швидкого скелетного росту. Це свідчить про те, що концентрація сечової кислоти при рості кристалів другої генерації була значно вища, ніж при утворенні кристалів першої генерації. У більшості випадків кристали першої генерації служили затравкою для формування кристалів другої генерації. Різниця в розмірах кристалів говорить про більш тривалий час росту в розчині одного складу, тобто про затримку кристалів у сечовидільній системі. Утворення зональності на гранях кристалів, їхнє часткове розчинення, кристалізація ньоберіту та брушиту, а також утворення полімінеральних та футлярподібних агрегатів свідчило про різкі значні нетривалі коливання рН сечі та концентрації сечової кислоти.

Спікер зазначив участь білку у формуванні кристалів другої генерації. Про це свідчив той факт, що в кристалах першої генерації органічних (рентгенно-аморфних) сполук виявити не вдалось, тоді як в кристалах другої генерації вони зустрічались завжди. Для пацієнтів з явищами бактеріального пієло-нефриту та сечокислим нефролітіазом було характерним виділення сферичних агрегатів кристалів. **Канд. мед. наук Савчук В.Й.** зупинився на референтних значеннях сечової кислоти і зазначив, що згідно із сучасними рекомендаціями, вони є нижчими, аніж використовувалися раніше.

Спікер підкреслив, що уратзнижуюча терапія є обов'язковою складовою профілактики уролітіазу та значив переваги фебуксостату (Аденурік®, Менаріні Фон Хейден ГмбХ) перед іншими урикоостатиками (алопуринол) та урикозуриками, які традиційно використовуються в урологічній практиці. Фебуксостат є селективним інгібітором ксантиноксидази з непуриновою основою, який пригнічує окислену та відновлену форми ксантиноксидази. Препарат має подвійний шлях виведення – печінка та нирки (практично 50%/50%) і не потребує корекції дози у хворих з легким та помірним порушенням функції нирок, а також у хворих похилого віку. Фебуксостат, на відміну алопуринолу, приймається незалежно від вживання їжі 1 раз на добу, не потребує корекції дози при одночасному застосуванні з НПЗП, з гіпотіазидом і варфарином. Фебуксостат був більш ефективний порівняно з алопуринолом при початково високому рівні сечової кислоти (600 мкмоль/л і вище), при застосуванні у хворих з порушенням функції нирок і досягненні та підтриманні цільового рівня сечової кислоти <360 мкмоль/л та <300 мкмоль/л у хворих з тофусним подагричним артритом.

Симпозіум закінчився дискусією делегатів конференції.

Ще один симпозіум був організований фармацевтичною фірмою «STADA» під назвою «Консервативне лікування доброякісної гіперплазії передміхурової залози та хронічного простатиту». У рамках симпозіуму було презентовано дві лекції. **Канд. мед. наук Корнієнко О.М.** (Київ) прочитав лекцію «Патофізіологія розвитку и современные способы коррекции симптомов доброкачественной гиперплазии предстательной железы», в якій представив нові дані про патофізіологічні особливості та сучасний підхід до терапії ДГПЗ. **Професор Гурженко Ю.М.** (Київ) у своїй доповіді «Нарушение половой функции при хроническом простатите. Нестандартные подходы в лечении» показав, що із статевих розладів при хронічному простатиті переважає прискорена еякуляція, а вже на пізніх стадіях може приєднуватися порушення статевого потягу та ерекції. У доповіді було презентовано існуючі класичні методи лікування, а також продемонстровано ефективність запропонованої терапії.

У перший день також відбулося секційне засідання, присвячене проблемам жіночої сексології. Симпозіум відбувся за головування **професора Кочаряна Г.С.** (Харків) та **канд. мед. наук Щербак М.О.** (Київ).

Прем'єрна доповідь **професора Кочаряна Г.С.** (Харків) «Женский оргазм: борьба и смена парадигм» була присвячена цікавому питанню жіночої сексуальності – оргазму в жінок. Презентація викликала досить бурну та емоційну тривалу дискусію. Професор відповів на понад десяток запитань, які стосувалися не тільки теми доповіді, а й психологічних особливостей сексуальності жінок.

Наступна доповідь **Нечипорук Д.В.** (Київ) була присвячена питанням соціалізації сексуальності підлітків та дітей на сьогодні. Було висвітлено особливості статевого розвитку та психології сексуальності молодого покоління. **Канд. мед. наук Щербак М.О.** (Київ) презентувала повідомлення «Эстетические аспекты женской сексологии», де розповіла про роль естетичного сприйняття власного тіла жінками та місце пластичної гінекологічної хірургії у сексуальності.

Професор Гурженко Ю.М. (Київ) та **канд. мед. наук Спиридоненко В.В.** (Київ) презентували доповідь «Современная терапия цистита с точки зрения доказательной медицины и сексуальных дисфункций», в якій з точки зору доказової медицини продемонстрували клініку, діагностику, лікування та профілактику гострих та хронічних циститів у жінок та чоловіків. Особливу увагу було приділено посткоїтальним циститам у жінок. Було підкреслено роль антибіотикотерапії та фітотерапії, наголошено на етапності

лікування циститів. Доповідь також викликала дискусію з приводу особливостей перебігу та терапії циститів у жінок менопаузального віку.

Канд. мед. наук Щербак М.О. (Київ) зробила ще одне повідомлення «Болевой синдром в женской сексологии», в якому підкреслила роль диспареунії у жінок та продемонструвала шляхи її подолання. **Канд. мед. наук Гурженко О.Ю.** (Київ) представила цікаву доповідь «Диагностика, лікування та профілактика сексуальних порушень у жінок з віддаленими ускладненнями після кесаревого розтину», в якій розповіла про особливості сексуальних порушень у жінок після кесаревого розтину та продемонструвала шляхи їхнього лікування та профілактики.

Дорофеева Т.А. (Київ) запропонувала до уваги делегатів конференції доповідь «Корреляционные аспекты оргастичности и тонуса мышц тазового дна». У цій доповіді було продемонстровано роль тренування м'язів малого таза для терапії сексуальних розладів у жінок та покращення їхнього функціонування під час проведення статевого акту для збільшення задоволення як чоловіка, так і самої жінки.

У заключній доповіді **Ганущак А.В.** (Київ) розповів про використання лазерних технологій у практиці сексопатолога та андролога. Секційне засідання, присвячене проблемам жіночої сексології, закінчилося тривалою дискусією, в якій взяло участь більше десятка делегатів, що продемонструвало зацікавленість наукового загалу проблемами сексуальності взагалі і, особливо, жіночої сексуальності.

18 травня 2018 року конференція продовжила свою роботу в секційних залах. Два секційних засідання були присвячені проблемам сексології та андрології. Перше засідання було проведене під головуванням **професора Лучицького Є.В.** (Київ) та **д-ра мед. наук Засєди Ю.І.** (Київ). У першій доповіді **д-р мед. наук Засєда Ю.І.** (Київ) поділився досвідом комбінованої терапії судинної еректильної дисфункції у чоловіків, а **канд. мед. наук Аксьонов П.В.** (Київ) представив повідомлення «Ударно-волновая терапия в лечении эректильной дисфункции», в якому доповів про результати своєї дисертаційної роботи. **Канд. мед. наук Ситенко А.М.** (Київ) презентував цікаву роботу «Интракавернозная трансплантация мезенхимальных стволовых клеток при эректильной дисфункции: обоснована ли модификация адгезивных свойств?».

Канд. мед. наук Сакало А.В. (Київ) доповів про вплив лікування на якість життя хворих на герміногенні пухлини яєчка. **Канд. мед. наук Корнієнко О.М.** (Київ) та **канд. мед. наук Щербак М.А.** (Київ) представили оцінку сучасних можливостей антибактеріальної терапії в андрологічній практиці. Професор **Литвинець Є.А.** та **Трищ В.І.** (Івано-Франківськ) розповіли науковому загалу про роль цинку та міді у системі антиоксидантного захисту у хворих на хронічний абактеріальний простатит.

Канд. мед. наук Ситенко А.М. (Київ) презентував доповідь «Сфинктер Zephyr ZSI 375 PF в лечении стрессового недержания мочи после радикальной простатэктомии: в чем преимущества?». Остання доповідь **професора Горпинченка І.І.** та **канд. мед. наук Романюка М.Г.** (Київ) «Эректильная дисфункция: приверженность пациентов» була присвячена проблемам порушення ерекції у чоловіків та їхній схильності до індивідуального вибору методів лікування.

Друге секційне засідання «Сексологія та андрологія» було проведене під головуванням **професора Гурженка Ю.М.** (Київ) та **професора Лучицького Є.В.** (Київ). Прем'єрна доповідь **професора Гурженка Ю.М.** (Київ) «Эректильная дисфункция. Перспективы применения ингибиторов фосфодиэстеразы 5-го типа» була присвячена препаратом групи інгібіторів фосфодіестерази 5-го типу нового покоління Уденафілу (Зидена). В ній було проде-

монстровано його ефективність використання у чоловіків з еректильною дисфункцією.

Другу доповідь **канд. мед. наук Тучин Д.Ф.** (Одеса) та **канд. мед. наук Рясний А.В.** (Одеса) присвятили ургентній хірургічній допомозі пацієнтам з патологією статевих органів, в якій було наголошено про важливість своєчасного звертання за допомогою та надання швидкої високоспеціалізованої допомоги зазначеному контингенту хворих. Наступна доповідь цих авторів «Чувства и возбуждение (боль и отвращение)» була присвячена психологічним особливостям сексуальної поведінки чоловіків та жінок.

Далі **професор Шамраєв С.М.** (Київ), **канд. мед. наук Корнієнко О.М.** (Київ) та **канд. мед. наук Щербак М.О.** (Київ) доповіли про особливості операції графтингу при хворобі Пейроні та поділилися своїм досвідом проведення подібних операцій.

Канд. мед. наук Нуріманов К.Р. (Київ) у доповіді «Проблемы диагностики и лечения хронического абактериального простатита» поділився своїм досвідом лікування пацієнтів з абактеріальним простатитом. Доповідь **професора Горпинченка І.І.** (Київ), **канд. мед. наук Ситенко А.М.** (Київ) та **канд. мед. наук Вінтонів О.Р.** (Івано-Франківськ) представили увазі делегатів конференції роботу «Фотоселективная лазерная вапоризация при доброкачественной гиперплазии предстательной железы», яка викликала інтерес наукового загалу.

Про нові теорії та сучасні методи лікування хвороби Пейроні доповів **Попов І.В.** (Львів). Доповідь **професора Горпинченка І.І.** (Київ), **професора Гурженка Ю.М.** (Київ) та **канд. мед. наук Спиридоненка В.В.** (Київ) «Современное лечение вторичного гипогонадизма у мужчин» була присвячена чоловічому клімаксу. Робота закінчилася тривалою дискусією при використанні різних методів замісної гормонотерапії у чоловіків. Було запропоновано та показано ефективність використання препарату тестостерону у вигляді гелю – Андрожель, продемонстровано його переваги.

Остання доповідь групи авторів з м. Чернівців **професора Федорука О.С.**, **професора Зайцева В.І.**, **Степанченка М.С.** та **Ілюка І.І.** була присвячена проблемам статевих розладів у чоловіків з хронічним простатитом/тазовим боєм та симптомами нижніх сечових шляхів. Засідання секції закінчилося тривалою дискусією, яка за браком часу перемістилася в хол конференції.

Одне із секційних засідань було присвячене проблемам безплідності подружньої пари. Воно проходилося під головуванням **професора Гурженка Ю.М.** (Київ) та **д-ра мед. наук Нікітіна О.Д.** (Київ). Прем'єрна доповідь **канд. мед. наук Корнієнко А.М.** (Київ) та **канд. мед. наук Щербак М.А.** (Київ) «Современные подходы к коррекции сперматогенеза. Эффективность и комплайнс» була присвячена дослідженню ефективності терапії порушення сперматогенезу у чоловіків. Презентація **професора Гурженка Ю.М.** (Київ) та **канд. мед. наук Спиридоненка В.В.** (Київ) висвітлила сучасні підходи до лікування ескреторно-токсичної безплідності у чоловіків з використанням полікомпонентної метаболічної терапії тривалістю до 3 міс, яка впливає на більшість ланок патогенезу захворювання без поліпрагмазії.

Колектив авторів із Дніпропетровська під керівництвом **професора Стуса В.П.** (Білецька Е.М., Онул Н.М., Поліон М.Ю.) продемонстрували роль свинцю у зниженні репродуктивних властивостей еякуляту та запропонували методи лікування даної патології. **Поворознюк М.В.** (Київ) представив дані свого дисертаційного дослідження «Стан репродуктивного здоров'я чоловіків з непліддям у шлюбі та медичні заходи його покращення». **Д-р мед. наук Нікітін О.Д.** (Київ) презентував доповідь «Патогенетическое обоснование лечения заболеваний у мужчин, вызывающих спутружеское

бесплодие». **Канд. мед. наук Романюк М.Г.** (Київ) та **канд. мед. наук Аксьонов П.В.** (Київ) доповіли про проблеми та перспективи консервативного лікування чоловічого безпліддя з використанням препаратів групи антиоксидантів.

Канд. мед. наук Зінченко В.М. (Київ) представив делегатам конференції доповідь «Опыт обследования и лечения тяжелых форм мужского бесплодия в клинике вспомогательных репродуктивных технологий», яка викликала дискусію в залі. Головною думкою доповіді була необхідність консультування чоловіків з будь-якими порушеннями спермограми у генетика. Колектив авторів із Києва під керівництвом **професора Дранника Г.М.** (Порошина Т.В., Нуріманов К.Р., Савченко В.С.) презентували вплив порушення локальних імунних реакцій на показники спермограми у хворих на хронічний абактеріальний простатит з ідіопатичною безплідністю.

Останню доповідь представив колектив авторів ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин» під керівництвом **професора Лучицького Є.В.** (Лучицький В.Є., Зубкова Г.А., Рибальченко В.М., Складанная І.І.). У повідомленні розкрито особливості патології сперматогенезу у чоловіків, хворих на рак щитоподібної залози у динаміці лікування основного захворювання. Симпозіум закінчився дискусією, в якій взяли участь **Гурженко Ю.М.**, **Корнієнко О.М.**, **Нуріманов К.Р.**, **Романюк М.Г.**, **Спиридоненко В.В.**, **Лучицький В.Є.**

Питанням урології було присвячено три секційні засідання.

Перше засідання проходило під головуванням **чл.-кор. НАМН України, професора Возіанова С.О.** (Київ) та **професора Литвинця Є.А.** (Івано-Франківськ). Перша доповідь «Застосування еластографії зсувної хвилі у комплексі з трансректальною біопсією в діагностиці захворювань передміхурової залози» була представлена колективом авторів із Києва у складі **д-ра мед. наук Гайсенюка Ф.З.**, **професора Головка С.В.**, **Савицького О.Ф.** та **Кравчука В.М.** і викликала живий інтерес у делегатів конференції. «Дослідження антиоксидантного захисту у хворих на гострий епідіміїт» представила група авторів у складі **професора Литвинця Є.А.** (Івано-Франківськ), **д-ра мед. наук Головка С.В.**, **Балабаника В.Р.** (Київ). **Канд. мед. наук Ситенко А.М.** (Київ) поділився досвідом фотоселективної лазерної вапоризації передміхурової залози на апараті XPS.

Дві доповіді були представлені **канд. мед. наук Любчком О.М.** (Одеса). Він розповів про симультантні операції при патології нижніх сечових шляхів. Друга доповідь була присвячена обструктивній патології сечового міхура. Ще дві доповіді були презентовані колективом вчених із Одеси під керівництвом **професора Костева Ф.І.** (Дехтяр Ю.М., Залива К.А., Зачеславський О.М., Кузнєцов Д.О.) «Оптимізація лікування ідіопатичного гіперактивного сечового міхура без детрузорної гіперактивності» та «Оцінка ефективності терапії ідіопатичного гіперактивного сечового міхура із застосуванням методів біологічного зворотного зв'язку».

Заключна доповідь «Аналіз показників імунітету у хворих жінок репродуктивного віку на гострий неускладнений пієлонефрит у поєднанні із запальними захворюваннями геніталій залежно від періоду менструального циклу» була представлена слухачам під керівництвом **професора Руденко А.В.** (Київ).

Друге секційне засідання «Урологія» було проведено під головуванням **професора Пасечнікова С.П.** (Київ) та **професора Шамраєва С.М.** (Київ). Усі доповіді секції були представлені великими групами українських вчених, представниками наукової школи ДУ «Інститут урології НАМН України». Авторський колектив у складі **професора Руденко А.В.**, **професора Пасечнікова С.П.**, **канд. мед. наук Мітченко М.В.**, **канд. мед. наук Корнієнко О.М.** презентував доповідь «Оптимізація підходів до лікування жінок, хворих на гострий неускладнений пієлонефрит, за наявності супутнього запаль-

ного процесу геніталій». Колектив авторів у складі **чл.-кор. НАМН України, професора Возіанова С.О.** (Київ), **професора Шамраєва С.М., професора Горпинченка І.І., канд. мед. наук Корнієнка А.М., Шамраєвої Д.Н.** представив «Современный взгляд на пато- и морфогенез фиброblastической индурации полового члена».

Порівняльна характеристика патоморфологічних особливостей запального процесу тканин передміхурової залози у хворих на рак та ДГПЗ була представлена **академіком НАМН України Романенко А.М., професором Пасечніковим С.П., професором Григоренком В.М., канд. мед. наук Грицаєм В.С., канд. мед. наук Глебовим О.С., канд. мед. наук Кравченком О.В.** (Київ).

Наступний колектив авторів у складі **д-ра мед. наук Гайсенюка Ф.З., д-ра мед. наук Головка С.В., канд. мед. наук Джурана Б.В., канд. мед. наук Когута В.В., д-ра мед. наук Сагалевича А.І., Савицького О.Ф., Кравчука В.М.** (Київ) поділився досвідом трансректальної біопсії під ультразвуковим наведенням з використанням еластографії зсувної хвилі у чоловіків із підозрою на рак передміхурової залози. Колектив авторів під керівництвом **професора Черненка В.В. (канд. мед. наук Черненко Д.В., канд. мед. наук Желтовська Н.І., канд. мед. наук Савчук В.Й.)** (Київ) презентували доповідь «Кальцій-оксалатний нефролітиаз і основи його метафілактики».

Дві доповіді було представлено під керівництвом **професора Пасечнікова С.П.** У співавторстві із **канд. мед. наук Грицаєм В.С., канд. мед. наук Глебовим О.С., канд. мед. наук Нашедою С.В.** (Київ) була представлена етіотропна медикаментозна профілактика ранніх післяопераційних ускладнень у хворих на ДГПЗ, інфікованих *Trichomonas vaginalis*, а у співавторстві із **канд. мед. наук Клименком Я.М., Моаллімом А.А., Мельничуком Я.М.** (Київ) – «Особливості складу госпіталізованих хворих на доброякісну гіперплазію передміхурової залози в аспекті догоспітального етапу медичної допомоги».

Секційне засідання теж закінчилося дискусією.

Останнє секційне засідання «Урологія» проводилося під головуванням **професора Черненка В.В.** (Київ) та **професора Сакало В.С.** (Київ). Переважна більшість доповідей секції були представлені великими групами українських вчених, представниками наукової школи ДУ «Інститут урології НАМН України». Колектив вчених під керівництвом **чл.-кор. НАМН України, професора Возіанова С.О.** у складі **професора Шамраєва С.М., професора Бабюка І.О., професора Горпинченка І.І., канд. мед. наук Корнієнка О.М. та Шамраєвої Д.Н.** (Київ) представила роботу «Отдаленные результаты различных видов графтинга белочной оболочки полового члена при болезни Пейрони». Доклад «Ближайшие и отдаленные результаты различных видов уретропластики при длинных стриктурах уретры» доповіла група авторів у складі **чл.-кор. НАМН України, професора Возіанова С.О., про-**

фесора Шамраєва С.М., канд. мед. наук Корнієнка О.М., Шамраєвої Д.Н. та Рідченко М.А. (Київ).

Наступні дві доповіді «Сравнительный анализ результатов открытой позадилоной и эндоскопической радикальной простатэктомии. Пятилетний опыт» та «Сравнительный анализ применения различных интегральных показателей эффективности радикальной простатэктомии» представлені **чл.-кор. НАМН України, професором Возіановим С.О., професором Шамраєвим С.М. та Леоненко А.М.** (Київ). Інші дві доповіді презентувала група вчених у складі **професора Шамраєва С.М., Шамраєвої Д.Н., Рідченко М.А. та професора Бабюка І.О.** (Київ) «Хирургическое лечение стрессового недержания мочи у женщин. Десятилетний опыт» та «Место монополярной трансуретральной энуклеорезекции простаты в лечении пациентов с осложненной гиперплазией предстательной железы».

Група вчених відділу сечокам'яної хвороби ДУ «Інститут урології НАМН України» під керівництвом **професора Черненка В.В. (канд. мед. наук Савчук В.Й., канд. мед. наук Черненко Д.В., канд. мед. наук Желтовська Н.І., Крочук В.М. та канд. мед. наук Бондаренко Ю.М.)** (Київ) презентувала доповідь «Особенности морфологии кристаллов сечевой кислоты та їх роль у розвитку сечокам'яної хвороби».

Заключна презентація «Відновні та реконструктивні втручання у хворих на гангрену Фурн'є» викликала дискусію у залі. Її представив **Прийма О.Б.** (Трускавець).

Секційне засідання закінчилося обговоренням повідомлень. В обговоренні взяли участь **чл.-кор. НАМН України, професор Возіанов С.О., професор Шамраєв С.М. та професор Черненко В.В.**

Під час закриття роботи конференції виступив президент Асоціації сексопатологів та андрологів України **професор І.І. Горпинченко.** У своєму виступі він зазначив, що розвиток сексопатології, андрології та урології в Україні зумовив формування окремої школи вітчизняних вчених з можливістю проведення наукових форумів за участю не тільки вчених України, а й закордонних представників. Професор проаналізував шлях української сексопатології та андрології за останні 25 років, а також подякував доповідачам та учасникам симпозіуму за активне обговорення важливих проблем сексопатології, андрології та урології.

За результатами конференції було прийнято резолюцію. Усі учасники отримали сертифікати.

Під час конференції були проведені звітно-виборчі збори Асоціації сексопатологів та андрологів України. Президентом Асоціації обраний **професор І.І. Горпинченко,** а віцепрезидентами – **професор Гурженко Ю.М. та професор Лучицький Є.В.**

У планах оргкомітету проведення в наступному році чергової конференції «Актуальні питання та досягнення вітчизняної сексопатології та андрології».